

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У ФІНАНСОВИХ СИСТЕМАХ: ВПЛИВ НА БАНКІВСЬКИЙ СЕКТОР

Циганкова Є.О.

**здобувач вищої освіти факультету менеджменту,
Миколаївський національний аграрний університет**

Науковий керівник – Олійник Т. Г.,

**кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки підприємств,
Миколаївський національний аграрний університет**

Постановка проблеми. Штучний інтелект стає важливою складовою сучасних фінансових систем, надаючи нові можливості для розвитку банківського сектору. Його використання у банківській сфері відкриває перед фінансовими установами перспективи підвищення ефективності, оптимізації внутрішніх процесів та покращення обслуговування клієнтів. Технології на основі штучного інтелекту сприяють автоматизації процесів аналізу даних, управління ризиками, забезпечення безпеки транзакцій та розробці персоналізованих фінансових рішень. Водночас, розвиток ШІ у банківських структурах потребує уваги до етичних аспектів, безпеки даних та можливих соціальних наслідків.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідження показують, що штучний інтелект у банківському секторі привертає значну увагу науковців і практиків. Дослідники акцентують увагу на перевагах автоматизації, підвищенні ефективності операцій, управлінні ризиками та покращенні клієнтського досвіду. Водночас наголошується на важливості вирішення питань етичності використання ШІ, забезпечення захисту даних та кібербезпеки. Наукові праці також обговорюють ризики, пов'язані з потенційними втратами робочих місць через автоматизацію.

Мета і завдання дослідження. Проаналізувати вплив штучного інтелекту на розвиток банківського сектору. Завдання дослідження включають вивчення ключових напрямків застосування штучного інтелекту у банківській сфері, оцінку його впливу на ефективність, управління ризиками та обслуговування клієнтів, а також визначення етичних і безпекових викликів.

Виклад основного матеріалу. Інтеграція штучного інтелекту в український банківський сектор – це не просто технологічний тренд, а потужний інструмент для підвищення ефективності, безпеки та задоволеності клієнтів. Щодня фінансові технології охоплюють все більш широкий спектр послуг і продуктів, від цифрового банкінгу та краудфандингу до страхування та інвестиційного менеджменту. Платіжні системи, системи еквайрингу криптовалют, брокерські компанії та криптовалютні біржі використовують сучасні технології для забезпечення швидких, безпечних та зручних фінансових операцій[1].

Зростання необанків і фінтех-компаній показує великий потенціал інновацій у фінансовій сфері, даючи клієнтам більше вибору та доступу до послуг. Це змушує традиційні банки активніше впроваджувати цифрові технології. Цифровізація сприяє оптимізації витрат, зниженню ризиків, покращенню скорингу та підвищенню безпеки, що стимулює банки до змін. Успіх банківської сфери у впровадженні інновацій напряму впливає на розвиток економіки. Проте перехід на нові технології вимагає інвестицій та комплексного підходу. Банки мають враховувати технологічні обмеження, етичні аспекти ШІ та забезпечувати захист даних клієнтів. Для цього потрібні стратегії, що включають інвестиції, навчання персоналу та підвищення безпеки.

Штучний інтелект дозволяє поліпшувати якість і швидкість роботи за такими основними напрямками:

- комунікація з клієнтами;
- автоматизація основних операцій;
- ризик-менеджмент [2].

Чат-боти стали популярними рішеннями для автоматизації клієнтської підтримки, забезпечуючи швидкі відповіді на запити та вирішення стандартних проблем 24/7. Штучний інтелект також відіграє важливу роль в аналізі даних, дозволяючи банкам персоналізувати свої послуги та пропозиції для кожного клієнта на основі їхньої поведінки. Автоматизація рутинних процесів, таких як обробка документів, скорочує час виконання операцій і знижує ймовірність помилок. В управлінні ризиками ШІ допомагає виявляти підозрілі транзакції в

реальному часі, що мінімізує фінансові ризики. Комп'ютерні машини як основний інструмент ризик- менеджменту, постійно використовуються в банківському секторі. Перш за все, орієнтація спрямована на запобігання злочинам у фінансовому секторі. Штучний інтелект дозволяє охопити більшу базу даних і простежити схеми, які недоступні для розуміння людини. І в цьому є безсумнівна перевага цифровізації [3]. Роботодавці надають клієнтам доступ до інвестиційних рекомендацій, розширюючи можливості самостійного управління фінансами. Крім того, ШІ значно підвищує рівень кібербезпеки, захищаючи дані клієнтів. Таким чином, впровадження ШІ в банківському секторі оптимізує процеси і підвищує ефективність роботи.

Висновки. Отже, технології невпинно розвиваються, і штучний інтелект замінює багато традиційних процесів у банківському секторі, спрощуючи їх. Завдяки автоматизації, аналізу даних та вдосконаленій комунікації з клієнтами, ШІ підвищує ефективність роботи фінансових установ і покращує обслуговування. Це не лише сприяє зменшенню витрат, але й створює нові можливості для інновацій у галузі, що робить банківські послуги більш доступними та персоналізованими.

Список використаних джерел

1. Інтерв'ю Ощадбанк. Штучний інтелект в українському банківському секторі: можливість чи необхідність? 01.05.2024. URL: <https://www.oschadbank.ua/news/stucnij-intelekt-v-ukrainskomu-bankivskomu-sektori-mozlivist-ci-neobhidnist>.
2. Азьмук Н.А. Штучний інтелект у процесі праці у цифровій економіці: нові виклики та можливості, *Економічний вісник Донбасу* 2019.
3. Як штучний інтелект змінює індустрію фінансових послуг? URL: <https://worldvision.com.ua/kak-finansovye-uchrezhdeniya-ispolzuut-ii-dlya-povysheniya-bezopasnosti-i-effektivnosti-biznesa/> 02.10.2021.